

VICTOR FRUNZĂ

**ȚEAPA ȘI
ȘPAGA**

SCRISOARE DESCHISĂ
CĂTRE MEMBRII UNIUNII SCRITORILOR
DIN ROMÂNIA

EVF
BUCUREȘTI
2004

evf@p.cnet.ro

VICTOR FRUNZĂ

ȚEAPA ȘI ȘAPAGA, Scrisoare deschisă
către membrii Uniunii Scriitorilor din România

ISBN 973 - 9120 - 39- 3

București, 26.09.2004

Reproducerea prezentului text în ziare și reviste este permisă
cu încunoaștințarea prealabilă a autorului.

Ex libris
Ioan Roșca

DIFUZARE PRIN
EDITURA VICTOR FRUNZĂ
TEL/FAX: 21 - 210 04 35
Prețul unui exemplar: 20.000 lei

Ex libris
Ioan Roșca

ȚEAPA ȘI ȘPAGA

SCRISOARE DESCHISĂ CĂTRE MEMBRII UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

Poate să pară desigur un paradox, faptul că în era libertății cuvântului, mulți scriitori se află în situația de a se simți frustrați, dacă nu de-a dreptul fără aproape nici un fel de acces la mijloacele de comunicare. Suntem din toate punctele de vedere din ce în ce mai departe de linia care desparte dictatura de democrație, dar, de multe ori, scriitorul se află astăzi într-o poziție absolut simetrică la starea trăită înainte de 1989. Acum, frica, altă dată ascunsă în spatele unui cuvânt specific acelei vremi, autocenzură, ca și cenzura propriu zisă, care deși nu exista „topea” cărți și teroriza lume, vor ajunge fără îndoială să fie uitate, dar opinia politică, mai ales când vine în răspăr cu puterea, își va găsi cu greu calea de ajungere la cititori. Poftim, avem la dispoziție internetul. Calea este aflată. Alături de cea clasică, deschisă de Guttemberg. Și de alte „galaxii”. Deseori avem senzația unui deșert populat și că același efect ar avea discursul în fața unor dune de nisip.

Mi-a trebuit această introducere, contestabilă din capul locului în cazul nostru - avem la dispoziție o editură, nu-i așa? Dar nu și un mijloc de presă, cu atât mai puțin o televiziune proprie sau un post de radio - pentru a explica de ce de data aceasta îmi aleg cu precizie adresa, cititorul. Dumneata ești însuși Autor, stimată Doamnă și iubite -

4 fă-mi cinstea să te numesc așa – Confrate. Mai mult, dumneata ești încă o mare personalitate a țării, decăzut însă din drepturi, dacă vedem cine populează zilnic paginile ziarelor sau revistelor, emisiunile de televiziune și de radio.

Cândva, între scriitorii care tăceau mâlc sau tăceau respectând „linia” partidului, detașându-se oricum de pleava lingăilor, uneori chiar cu două-trei dramuri de talent, se aflau și dintre cei care făceau frondă tăcând „cu glas tare”, încât tăcerea lor se auzea. Lor li se adăugau cei cu atitudini luate în public, la unii aparent neînsemnate, la alții absolut admirabile prin curaj și demnitate, impunând realitatea faptului că Uniunea Scriitorilor, ca organizație „de breaslă”, cum se zicea, ajunsese, datorită unor mai ales tineri curajoși, nu doar să fie de altă părere, ci să fie în adevăratul sens al cuvântului un lider de opinie. Nu neapărat contrară, ci mai ales independentă. Despre salvarea acestei calități, acum de fapt pierdută, a organizației profesionale a scriitorilor, va fi vorba între altele în scrisoarea de față, având rugămintea însă a nu mă grăbi, pentru că aspectul acesta nu-l voi aborda chiar pe pagina următoare.

De fapt, ceea ce trebuia să fie în final am atacat chiar din primele paragrafe, și asta numai din pricină că situația de astăzi este într-atât de diferită, încât a tăcea acum înseamnă a fi de acord cu toate, dar mai ales cu monstruozițiile care se petrec în jurul nostru. Și a fi de acord cu ei – tot ei! – cei de acum douăzeci-treizeci de ani! Tăcem, înseamnă că suntem de acord cu corupția, o mare acțiune de cumpărare de suflete și condeie, strecurată în mediul scriitoricesc, sub firma răsplatei pentru meritele adjudecate la licitațiile organizate de putere. Tăcem, suntem de acord cu noua tactică de paralizare a voinței Uniunii Scriitorilor, prin acordarea de

5 funcții liderilor acesteia, plătite, ehe, cu zeci de milioane. Tăcem, înseamnă că și noi ne vom număra printre cei care după un asediu, care durează de multe zeci de ani, în sfârșit, vom preda cheia cetății, cuceritorilor, care nu sunt alții decât aceiași comuniști de pe vremea lui Gheorghiu-Dej și N. Ceaușescu, chiar dacă acum s-au travestit în social-democrați și vorbesc despre intrarea noastră în Uniunea Europeană! Și dacă va cădea și acest mic Constantinopol al nostru, ca și atunci când s-a întâmplat cu cel mare și adevărat, va cădea, înseamnă, pentru totdeauna!

*

Mai întâi de toate, vă propun să păstrăm un moment de reculegere la dispariția a trei din editurile emblematice ale României: „Minerva”, „Eminescu” și „Univers”. Dacă editurile „Eminescu” și „Univers” mai apar pe la târguri de carte, exilate în grămada caselor de editură scăpătate și înghesuite în vreun colț ieftin la chirie, „Minerva” a dispărut definitiv. Toate s-au volatilizat la acțiunea cunoscută publicului larg prin termenul de privatizare, care în cazul editurilor menționate ascunde însă cu totul altceva, dar în absența unei transparențe, a unor analize economice din partea organelor abilitate ale statului, care apoi să fie făcute publice, este imposibil de precizat ce anume. Împroprietărire? Poate. Cadorisire? Seamănă, dar scapă logicii.

În orice caz, în momentul în care Ministerul Culturii – al cărui titular era la vremea aceea actorul Ion Caramitru – s-a decis să ușureze statul de grija editării literaturii clasice, „Minerva” avea pe rețeaua de distribuție, în librăriile din toată țara, volume de multe sute de milioane, dacă nu chiar de un miliard de lei, iar ca fond lichid în bancă, după unele surse ale căror informații nu am avut posibilitatea să le veri-

6ficăm în ce măsură sunt exacte, o sumă reprezentând circa patru miliarde de lei. Alte surse menționează însă că editura s-ar fi vândut pentru 208 milioane de lei, mai puțin decât costa la ora respectivă o garsonieră, care se putea cumpăra numai contra sumei de 250 milioane de lei. Precizez încă o dată că întunericul de noapte al acestei privatizări nu ne-a dat posibilitatea să verificăm exactitatea cifrelor, dar variația lor, oricât de mare ar fi, nu schimbă esența lucrurilor și a evenimentelor care au urmat. Ce consilieri va fi avut domnul ex-ministru, presupunându-se că nu a luat de unul singur o asemenea hotărâre importantă? Cunoștea domnia sa ce monument de cultură demola cu atâta nonșalanță? La sumele cu care îl împrumutase pe fostul tipograf, priceput în ale editurilor cât se pricepeau se vede treaba și domnul ex-ministru cu consilierii săi cu tot, trebuiesc adăogate și valorile pe care le reprezentau dotările sediului, în care se afla mobilierul de artă al Editurii Fundațiilor regale „Carol al II-lea”, a cărei avere, prin 1948, statul comunist o transferase, cu arhive și documente, la Editura pentru Literatură și Artă, ajunsă în final „Minerva” și „Eminescu” (ultima, pentru literatură contemporană).

În limbajul curent, lucrurile simplificate la maximum, dezvăluie în esența lor o „țeapă” dată statului. Avem convingerea fermă că profesia domnului Crupenski, proaspătul proprietar al „Minervei” era mai curând aceea de țepar. Unul care respecta cu strictețe asemenea lui Ostap Bender, celebrul personaj al lui Ilf și Petrov, deviza de bază, care suna așa: „Principala calitate a unui hoț este de a spăla puțină la timp!”. Așa a procedat și domnul Crupenski, după ce a transformat imensa avere a editurii „Minerva” în valută forte: a devenit de negăsit. Am avut ocazia personal să constat

7această dispariție, deoarece în calitatea sa de patron și al firmei de difuzare de carte, „Cardinal 2000”, a dat și editurii noastre o mică țepă de 5.900.000 lei, în cărți care urmau să fie vândute, dispărând fără urmă, fără să achite facturile sau să restituie cărțile. Se pare că așa a procedat cu mai multă lume.

*

Neantizarea editurii "Minerva" are însă pentru cultura română o semnificație mult mai mare, la urma urmelor nu prin cifrele de care s-ar fi putut face chiar abstracție dacă ar fi fost vorba de o privatizare reușită, ci printr-o acțiune demolatoare în sfera spiritualității naționale. Seamănă totul cu niște vremuri din trecut, când pe furiș, de obicei târziu în noapte, o brigadă de tovarăși înarmați cu cazmale și târnăcoape, iar în suflet cu mânie proletară, făceau țândări un monument oarecare ridicat de burghezie. Acum s-a demolat monumentul de cultură numit "Biblioteca pentru toți".

Pentru generațiile mai tinere faptul poate trece chiar neobservat, deși era vorba de cea mai veche colecție de carte din România, care în 1995 împlinise o sută de ani de existență neîntreruptă, a doua ca vechime din Europa, cedând prioritatea de vârstă unei singure serii similare din Germania! Superputere nu numai economică, ci și culturală! Uite cu cine stam alături!

Eminentul om de cultură, Mihai Șora, care o dirijase începând cu anul 1954, pe parcursul a aproape o jumătate de secol, făcuse din Be-Pe-Te o bibliotecă națională și universală, o adevărată instituție de sine stătătoare, cu apariții săptămânale, programul ei acoperind întreg mapamondul și cronologic, întregul ax al timpului, de la începuturile culturii umane până în zilele noastre. Cu

8

Stoată obtuzitatea autorităților din epocă, titularul ei reușise a le convinge de necesitatea formării unei redacții speciale, pe care izbutise să o completeze cu o seamă de tineri serioși și dotați (condusă de Tiberiu Avramescu) și care de-a lungul deceniilor s-au afirmat, și-au făcut ei înșiși nume prin apariții memorabile din această colecție. Rezumând, "Biblioteca pentru toți" însemna contracte de apariții pe un an înainte, un portofoliu de lucrări gata, așteptând intrarea la tipar, un public format, venind ca la o întâlnire, la zi fixă din săptămână, să-și procure numărul următor și poate cel mai important, având posibilitatea materială de a-l achiziționa, deoarece un exemplar BPT costa doar cât două pâini: în anii șaizeci 3,25 lei, în deceniile următoare, 5 lei, fiind accesibil absolut tuturor.

Un accident s-a petrecut în 1960, când a apărut *Antologia poeziei între cele două războaie*, în care își găsiseră locul, pentru prima dată după zeci de ani de interdicție, între alții, poeți precum: Radu Gyr, Horia Stamatu, Nichifor Crainic, Ovidiu Cotruș, Ștefan Baciu, deoarece aceștia nu aveau permisiunea să depășească limitele *Glasului patriei*, unde cu aprobare de la poliție (pentru cei aflați în țară) erau tolerați. Exilații din afară erau interziși cu desăvârșire. Ideologia și-a scos ghiarele, s-a făcut ceva curățenie, adică s-a topit ediția, iar inițiatorul ei a fost dat afară din sistemul editorial.

Apăruseră așadar peste o mie cinci sute de numere ale "Bibliotecii pentru toți" când a căzut bomba clocită la Ministerul Culturii, care a lăsat în urmă un crater pustiu, ceva amintind de Hiroșima. O fi avut Ion Caramitru, înainte de a fi apăsător pe declanșator, în calitatea sa de ministru al Culturii, ideea să-l consulte pe cel mai indicat om în această chestiune, respectiv chiar pe cel care a dat viață seriei, pe

9 domnul Mihai Şora, cu care de altfel era de aceeaşi parte a baricadei (ambii fiind în conducerea Alianţei Civice)? Dacă aş cunoaşte răspunsul la întrebare, n-aş fi formulat-o. Probabil, nu.

Golul lăsat de lichidarea BPT, sub pretextul privatizării, a fost resimţit cel mai tare de milioanele de iubitori şi colecţionari ai seriei, care brusc s-au trezit că la salariul lor, accesul la cumpărarea unei cărţi este de fapt oprit. Aceiaşi oameni care stau la cozi în modul cel mai conştiincios să-şi plătească impozitele către stat în primele trei luni ale anului, nu pot găsi cărţile dorite nici la bibliotecile publice, pentru a le împrumuta. Aceasta, pentru că statul nu dirijează măcar o mică parte din impozitele lor către dotarea bibliotecilor cu fonduri de achiziţie, cum se întâmplă de pildă în cea mai mare parte a ţărilor Uniunii Europene (iar noi putem aduce exemplul Danemarcei, un model în această privinţă). Veniturile rezultate din colectarea impozitelor merg în final pe călătorii costisitoare, automobile de lux şi dotări tehnice de ultimă oră, la dispoziţia celor puşi să voteze un buget corect întocmit faţă de interesele contribuabililor, şi nu o fac. Aşadar, primind sume modice doar pentru a-şi acoperi unele nevoi urgente, salarii sau căldură iarna, bibliotecile publice de fapt nu mai achiziţionează carte aşa cum se cuvine, făcând ca inaccesibilitatea să devină o boală cronică a culturii române. Mă cutremur la gândul mersului înapoi - spre ce? Mă feresc de acea vorbă grea, analfabetism - în perspectiva apariţiei unor generaţii pentru care necititul şi lipsa cărţii în existenţa zilnică devine o obişnuinţă. Când sufletul şi mintea s-au dezobişnuit de carte, nu şi-o mai doresc, nu mai au nevoie de ea, omul este ameninţat de barbarie, de moarte spirituală. Şi aceasta în

10 mare parte ca semn al căderii în trogloditism a unei mari părți a clasei politice actuale, care se simte extrem de bine în vilele ei de ultimă oră, de altfel urâte ca și ei, cu telefoanele lor mobile lipite de ureche, cu ochii țintă la fetele cu buricele goale, care se bâțâie întruna pe sticla televizorului, deasupra pustiului lăsat în urmă de bomba care între altele a ras de pe fața pământului și "Biblioteca pentru toți".

Poate dintr-un sentiment al datoriei de a repara ce alții au stricat, poate dintr-un îndemn de la noua guvernare venită la putere după anul 2000, desigur nelipsit de un substrat polemic ("Voi ați dărâmat, noi construim!"), Uniunea Scriitorilor a luat inițiativa de a reînvia colecția și a editat trei volume BPT. Lansarea celor trei cărți s-a făcut, firește, festiv, cu participarea a doi președinți: al României și al societății de breaslă a scriitorilor, respectiv, a domnilor Ion Iliescu și Eugen Uricaru. O promisiune mai plină de speranțe pentru viitor, nici că se putea! Numai că deși de atunci a trecut un an, poate și mai mult, nu s-a mai auzit nimic pe marginea colecției, semn că este vorba ca în multe alte împrejurări, de o formă fără fond. Ca în zicala românească, după care o minune durează doar trei zile și minunea reapariției BPT a ținut doar... trei titluri!

Crezând că moartea colecției a fost un zvon fals și cu dorința de a o ajuta să trăiască și în condițiile economiei de piață, pe aceleași principii, pe de o parte științifice, pe de alta de mare accesibilitate, dl. Mihai Șora s-a dus după evenimentul lansării la președintele Uniunii Scriitorilor, într-o audiență. N-a apucat să-i spună că, în trecut, cele 1500 de titluri pe care le-a girat, în milioane de exemplare, erau spre diferență, prezentate profesional,

11 cu studii introductive, cronologii etc. N-a apucat să-i povestească despre orizontul colecției la care așteptau 2000 de titluri, la care trebăluiau zece redactori, n-a apucat să-i spună nimic din toate acestea sau din altele pe care și le propusese a le evoca, pentru că domnul Eugen Uricaru i-a retezat-o scurt: "Lăsați, nu este treaba dumneavoastră! Avem tot ce ne trebuie!" Audiența s-a terminat cu o incomodă tăcere, semnificând o invitație de a părăsi încăperea. Și asta la adresa unuia dintre cei mai venerabili oameni de cultură ai României actuale!

*

Îmi cer iertare pentru această lungă poveste, în care abia în final am ajuns să menționez ceva cu privire la Uniunea Scriitorilor. Și când te gândești că acestui subiect intenționez să consacru Scrisoarea deschisă de față.

Dar, cum nu am limită de spațiu, îmi permit să mai abuzez puțin de răbdarea domniilor voastre pentru o digresiune (încă una!) și care este necesară în perspectiva evaluărilor care vor urma.

În lucrarea mai sus semnatului, care trezește și azi din diverse motive, alergii, pentru a nu spune de-a dreptul, dușmăniei – este vorba de *Istoria stalinismului în România*, cu un capitol ulterior care m-a determinat să-i schimb titlul în *Istoria comunismului în România* – afirm două lucruri, cu trimitere directă la actualitate. Cel dintâi este o descriere a cameleonismului P.C.R., care merge până la a lua chipul și asemănarea, chiar și discursul adversarilor săi. Ca odată ajuns la capătul confruntării, adică după atingerea scopului urmărit, să revină la vechea înfățișare, modalitate de abordare, inclusiv la vechiul lexic.

A doua afirmație, este o ipoteză, aparent fără legă-

12tură cu constatarea anterioară și anume, presupun existența în continuare a P.C.R. într-o "neagră ilegalitate", vizibilă din orice unghi ai studia viața politică din țara noastră. Cum nu este aici loc de a repeta argumentația însoțitoare, țin la dispoziția amatorilor de detalii, câteva exemplare din carte, spre împrumut. În afară de ce puteți citi acolo, mai am de adăugat o constatare.

Cele două "teze" se probează după opinia noastră și prin schimbarea radicală a limbajului și acțiunilor partidului de guvernământ actual, în perioada celor două mandate și jumătate ale sale, de la 1990 încoace. Ce departe suntem de la: "Să informăm ambasada sovietică cine suntem și ce vrem!" la combaterea actuală a neosovietismului și tendințelor acaparatoare ale Ucrainei! Un alt aspect: nu partidele din opoziție, autentic pro-europene (de când există acestea), au încheiat procesul finalizat cu intrarea noastră în NATO. După cum tot P.S.D.-ul va fi probabil, dacă va mai rămâne la putere și după noiembrie 2004, cel care va încheia capitolele de negocieri și va semna pentru aderarea noastră la Uniunea Europeană! Ce departe suntem de la reținerea regelui Mihai și a reginei Ana, ca și sechestrați, în aeroport, la venirea majestăților lor în România, de invitarea regelui de a sta alături de președintele republican, la sărbătorirea actului de la 23 august 1944!

Numai că acest stil nou de acțiune politică, schimbarea de limbaj, nu pot ascunde scopul: recucerirea de către "inexistentul P.C.R." a redutei mare cât țara, pierdută la 22 decembrie 1989 și cu totul provizoriu, la alegerile din 1996. Presa a numit fenomenul "Pesederizarea instituțiilor statului", "Partidul stat" etc. Realitatea este că în spatele P.S.D.-ului se ascunde P.C.R.-ul, reînviat și

13 modernizat.

În sfârșit, suntem la subiect. Convingerea noastră este că Uniunea Scriitorilor se află în plin proces de acaparare de către fostul partid comunist, numit astăzi în mod oficial partid social-democrat, prin metodele cele mai diverse, de la învăluirea discretă, la cumpărarea unor publicații și a conducerii societății. Ba, în măsura în care îl ține punga și a unor conștiințe individuale. Un mic teritoriu, dar față de altele, deosebit de important, asupra căruia acțiunea a mers cu succes și se află, după observațiile noastre, în plin asediu.

Din observații strict personale, pe care domniile voastre desigur le puteți completa cu zeci de alte exemple, unele poate mai elocvente – sau dimpotrivă le puteți combate, cu argumente concrete – personal vedem un tablou din ce în ce mai dramatic, privind remorcarea Uniunii Scriitorilor de către partidul-stat.

Iată, de pildă, cum stau lucrurile la *Viața Românească*.

*

Citesc pe frontispiciul publicației numele directorului onorific, intelectual valoros, astfel că pătruns de respectul ce i se cuvine, aș putea trece liniștit mai departe, dacă n-aș fi fost șocat de niște, iertați-mă, adevărate tâmpenii, citite anul trecut într-unul din numere, sub eticheta de versuri: "(*aveți dreptate, asta nu e poezie/ dar de ce nu scriu pulă în loc de sex/ chiar nu vă privește*)". "*în dimineța când a murit mamaia / m-am masturbat până când dintre picioarele mele / a țâșnit sângele fierbinte și negru / sexul meu se zbătea ca o găină tăiată etc.*" (*Viața Românească*, nr. 3-4, martie-aprilie 2003, pp. 88-90). Desigur, principiul libertății creației pe care îl împărtășim

14 în modul cel mai deschis posibil, n-ar pune piedici publicării oricărui text, nu numai celui ilustrat mai sus, într-o carte personală, chiar și însoțit la nevoie de desene animate, de sonorizări pe un DVD anexat, cu ignete și gemete, orice este admis ca experiment, dar în paginile stimatei doamne care va împlini peste vreo doi ani suta, *Viața Românească* adică, pare că ar trebui ca toleranța frizând între altele și lipsa de cultură, să nu coboare chiar atât de jos, după ce revista a fost în diverse epoci atât de sus. Sau este vorba de altceva?

Cred că această ultimă variantă este cea reală: revista nu mai este a Uniunii Scriitorilor, sau dacă este, numai formal. În special de când redactor-șef este domnul Traian-Caius Dragomir, după sumarele noastre cunoștințe culturale mai mult medic decât poet sau eseist și mai mult decât toate acestea laolaltă, activist iubit de partidul său, care i-a pus la dispoziție un post diplomatic extenuant – se știe ce obositor este soarele în Grecia, țară în care alții vin ca turiști! - cu niște alune în ciocolată alături, concretizate prin sinecura de redactor-șef la *Viața Românească*. Revista are calitatea că se poate conduce fără frecvență la redacție și supervizată de la distanță, foarte probabil numai în limita timpului liber dintre recepții și dineuri, ceea ce și face.

Atât directorul onorific, al cărui nume se vede treaba este folosit ca fațadă, cât și redactorul șef, fiind niște entități abstracte, doar pentru copertă, din fotoliul cândva onorat de Constantin Stere, Garabet Ibrăileanu, George Călinescu sau Mihai Ralea, în fapt, literatura română din paginile revistei este dirijată de domnul Liviu Ioan Stoiciu, poet din generația anilor optzeci, dar judecând după amatorismul și diletantismul care domină diversele

15 numere, evident prea mic față de un loc atât de mare. (Personal, am fost șocat când un text inedit de Pamfil Șeicaru, oferit de noi cu o explicație, punând în valoare idei ale acestui cel mai important scriitor politic român, a fost amplasat în așa fel, de parcă era vorba de unul din numeroșii diletanți, publicați număr de număr.)

Este în logica acestui partid: vrei bani, trebuie să fii al nostru! Sau mai curând invers: dacă ești al nostru primești și bani! Așa a scăpat și *Viața Românească* de grija bugetului: printr-un Protocol semnat de Uniunea Scriitorilor, domnul T.- C. Dragomir a obținut finanțare de la buget. Adică de la guvernul domniei sale. Care nu se amestecă și nu cenzurează. Ce-i drept. Dar a scăpat și de povara de a fi coloană dorică a literaturii române.

Partidul domniilor lor îi răsplătește cu dărnicie și pe redactorii obedienți. Un scriitor modestuț ca operă, domnul Vasile Andru, călătorește, i se face rost de burse pentru luni în șir, când nu este trimis de Uniunea Scriitorilor, timpul trece – leafa-i merge, după care posturile de radio și televiziune, prin mecanismul indicațiilor transmise telepatic, când nu se întâmplă telefonic, îl invită preferențial pentru revelații. După atâta muncă, sigur, merită și indemnizația de merit. Și iată-l și pe lista asta! Redactorul șef-adjunct, între altele și fost disident, dar fără simpatii pentru centru-dreapta, unde au rămas în continuare foștii disidenți antitotalitari din anii ceaușismului, domnia sa optând consecvent pentru social-democrația ot Oltenița, a primit spațiu de rubrică permanentă pe pagina I în "independentul" *Cotidianul*, unde se practică jocul dublu fără prea multă subtilitate, încât n-ar fi de mirare că Ion Rațiu, fondatorul gazetei, un fervent anticomunist pe linia Iuliu Maniu, până acum să se fi răsucit

16 deja de câteva ori în mormânt.

Prin oraș se șușotește că *Viața Românească* a ajuns una din secțiile Spitalului 9, pentru că redactorul ei șef este medic psihiatru, meserie pe care nu a practicat-o și a promovat acolo cel puțin doi oameni cu probleme psihice. Cine vor fi aceia, nu am idee. Despre literatura din revistă nu se șușotește nimic, pentru că nu se prea citește.

*

Este încă vie în memoria noastră, cred că la fel și a domniilor voastre, Conferința națională a Uniunii Scriitorilor, ținută în aula Facultății de drept și felul în care au decurs atunci alegerile președintelui. O majoritate confortabilă a votat atunci pentru domnul Eugen Uricaru. Am convingerea că, de fapt, actualul domn președinte a beneficiat de votul negativ pe care acea majoritate l-a acordat principalului său oponent, pentru că acesta din urmă venea nu atât cu prestigiul său personal real, ci mai curând cu o povară politică: fusese șef de partid și candidat la președinție. Și chiar dacă nu mai activa, era în continuare sancționat, acum și de scriitori, deși poate între timp, domnul candidat la președinția Uniunii se distanțase de politică. Dar acest lucru lumea încă nu îl percepea. Echi-distanța ar fi lecția acelor alegeri.

Au trecut câțiva ani. Nu cunoaștem care au fost concluziile domnului nou ales președinte al Uniunii Scriitorilor. Poate a înțeles că tocmai simpatiile sale politice, probabil și ele opuse contracandidatului său, au obținut sufragiile majorității și atunci, dacă lucrurile stau așa, a înțeles greșit.

Aici trebuie făcută precizarea că nici statutele și nici principiile democratice care stau la baza societății scriitorilor nu împiedică pe nimeni dintre membrii ei să

17 facă parte din oricare partid legal, aflat pe eşichierul politic românesc. Cu atât mai mult să simpatizeze.

Este de asemenea dreptul scriitorilor aflați în conducere de a avea opinii și a milita pentru ele. Până într-un singur punct: până când acestea angajează obștea scriitoricească în ansamblul ei.

Din acest punct de vedere nu comportă nici un interes pentru neliniștile pe care le exprimăm aici, la ce pol al eşichierului politic se situează adeziunile diferiților membri ai conducerii Uniunii Scriitorilor, în general și ale președintelui, în special.

Problema actualei conduceri a Uniunii Scriitorilor este în acest context alta: cedarea la ofensiva puterii de a o corupe cu avantaje materiale, mascate de funcții onorifice, plătite cu zeci de milioane, adăogate salariului. Fără să aibe grija pe care o dă neglijarea obligatorie a uneia din funcțiile încredințate. Mai ales cea încredințată prin vot.

La scurt timp după ocuparea fotoliului de președinte al Uniunii, domnul Eugen Uricaru a fost numit director de onoare peste redacția Literatură-Artă a radioului național. Ce opere substanțiale să fi creat domnia sa, încât să trezească un atare sentiment de respect care trebuia răsplătit astfel? Dacă n-ar fi fost cine este ar fi binemeritat o asemenea funcție-titlu?

Domnul Eugen Uricaru a fost apoi numit director al canalului Radio România Cultural. Aceleași întrebări, la care se adaogă altele. De pildă, cu ce bagaj profesional venea domnul nou director, pentru a avea ascendentul necesar asupra celor pe care-i conducea? În această calitate sau poate în altele, modera emisiuni, atât la radio cât și la televiziune, în care, în mod inevitabil, echidistanța obliga-

18torie față de membrii societății scriitorilor nu mai putea fi păstrată, deoarece, cum este și normal, își divulga simpatiile sale pentru anumiți scriitori, discriminând pe alții.

De altfel, radioul național a făcut o adevărată pasiune pentru câteva persoane alese pe sprinceană – poate că nu știu cine dorea astfel să le răsplătească pentru posibile servicii, și de ce să le plătească din buzunarul propriu, dacă există buzunarele contribuabililor? Sau poate pur și simplu ca șpagă – astfel că le-a instalat pe alte zeci de milioane de lei pe lună și fără vreo activitate concretă în instituție, numite "consilieri ai președintelui". Pasiunea pentru cultură, exteriorizată mai mult prin câteva state de plată, nu i-a împiedicat pe cei cu pâinea și cuțitul în instituția din General Bertelot să dea o lovitură de măciucă taman culturii, prin desființarea redacției literare radio, punând în pericol de aruncare în șomaj a unor scriitori, critici, redactori, care desigur nu prea au o influență asupra unor categorii de oameni, decât cel mult prin intermediul microfonului, care acum, odată cu pâinea, li s-a luat de la gură. Desigur, este o chestiune de politică managerială internă și nu desființarea în sine o supunem atenției, ci faptul că obediența cumpărată cu funcții și zeci de milioane a fost pusă la probă și a mers bine: vocea autorizată din interiorul Uniunii Scriitorilor, care să apere cultura pe unde radiofonice, după informațiile pe care le avem până la această oră, a fost absentă.

Domnul Eugen Uricaru a fost numit apoi secretar de Stat la Ministerul Afacerilor Externe, responsabil cu probleme ale românilor de pretutindeni, post în care se află și astăzi. În această calitate, fiind asimilat cu un ministru adjunct, domnia sa este subordonat direct minis-

19 trului de Externe din cabinetul P.S.D. și nu cum era la radio, doar un subordonat mai pe la a șaptea treaptă.

Să nu se fi aflat un alt scriitor, tot atât de potrivit, să sfințească acel loc, care să înființeze centre culturale românești în diverse capitale ale Europei sau Americii latine? Nu avem atâția scriitori de calitate, cunoscători ai problematicii tot atât de bine ca domnia sa? Unii chiar specialiști! Sau motivul numirii a fost altul?

În situația în care se află în momentul de față domnul președinte al Uniunii Scriitorilor, termenul cel mai potrivit este acela de conflict de interese. Da, este un conflict real între cele două calități ale domnului Eugen Uricaru: de președinte al Uniunii Scriitorilor și totodată de subordonat direct al partidului de guvernământ. În această calitate, el nu mai poate fi independent de patronul plătitor, și de guvernul acestuia. Iar ca funcționar superior al unui guvern – indiferent ce pol de putere ar reprezenta acesta – simultan cu funcția de președinte al Uniunii Scriitorilor, el va ajunge prin a remorca organizația de breaslă în fruntea căreia a fost ales, la interesele partidului pe care îl slujește cu al doilea salariu. În cazul de față la interesele P.S.D. Acesta este cel mai mare pericol al situației în care se află Uniunea Scriitorilor în momentul de față.

Normal ar fi fost ca domnul E. Uricaru să-și fi dat demisia din fruntea organizației de breaslă a scriitorilor. Până în prezent despre un asemenea eveniment nu s-a auzit. Într-atât de bine se simte domnia sa în ambele ipostaze.

*

Mă aflam într-o zi la sediul Uniunii Scriitorilor. Câțeva persoane așteptau pe coridor cu multă răbdare,

20 deoarece domnul președinte nu era prezent, plecat fiind cu multiplele sale obligații, de unde întârzia să se întoarcă. Secretara era extrem de agitată și asta din pricină că îl căuta insistent domnul prim ministru, la care trebuia să se prezinte de urgență, lucru pe care îl anunța cu glas tare și aferată, în sensul că oricare chestiune legată de viața profesioniștilor condeiului pălea pe lângă urgența de la celălalt serviciu al domniei sale.

Lucrurile s-au mai potolit, odată cu apariția persoanei domnului președinte în incintă. Unui scriitor, aflat în acel moment în dialog cu secretara, nici nu binevoi să-i răspundă la salut, privind prin el ca prin sticlă, fără îndoială cu gândul la importanța întrevederii care i se anunța. Poate nici nu-l mai cunoștea.

Transparenti fizic sunt uneori scriitorii care nu joacă vreun rol în încrengăturile de afaceri ale zilei! Și asta, în contrast cu opacitatea totală a activităților cotidiene, mai ales a unor acțiuni specifice, sau a celor cu implicații financiare, care domnește în clădirea din Calea Victoriei 15. Ea este resimțită din plin de membrii de rând, doritori de a nu fi înscriși doar formal în această societate de breaslă. Poate detalii vor cunoaște conducerele secțiilor, iar masei de rând li se va aduce la cunoștință, sintetic, în cifre seci, o dată la trei sau patru ani, cu prilejul conferințelor naționale, ce trebuie și cât trebuie.

Desigur, cum să pretinzi să se editeze un buletin periodic, cu absolut toate informațiile necesare unui om pe care îl interesează ce se întâmplă între pereții celor două sedii, când nu este treaba lor să afle pe ce și cum se cheltuie banii? Este însă posibil ca un asemenea buletin să nu fie dorit și din alt motiv? Întrebarea devine afirmație din momentul în care se constată că Uniunea Scriitori-

21lor nu dispune de un site pe Internet. Situația ni se pare absolut abominabilă.

Absența Uniunii Scriitorilor de pe Internet nu poate fi scuzată în nici un fel, nici prin posibilele cheltuieli, care în orice caz, în final, ar fi mai mici decât la publicarea unui buletin, având în plus o difuzare mult mai mare. Această uimitoare absență are o singură explicație, o singură interpretare: conducerea Uniunii Scriitorilor cultivă secretomania după cea mai autentică rețetă comunistă. Ea nu dorește transparența, deoarece aflarea de către public, presă și în final, de către membrii ei, a unor informații mai amănunțite despre ceea ce nu s-ar cuveni a ști, nu ar fi benefică unor oameni agreeți de putere și care fac o treabă atât de bună în atâtea locuri odată!

*

Umbra malefică a unui personaj sinistru s-a întins de câteva luni bune și asupra Uniunii Scriitorilor. Ca parte a întregii culturi, peste care se lăfăie, uns cu toate alifiile din spițeria partidului de guvernământ, pe care îl reprezintă în Senat. Tovarășul senator și-a păstrat cu sfințenie, după cum l-am auzit odată la televiziune, imediat după 22 decembrie 1989, carnetul P.C.R., dată când a trecut printr-o spaimă soră cu moartea, ca să nu fie linșat de populație. Ceea ce ar însemna că azi are o colecție de vreo trei. Bașca kilogramele de reviste cu lingeri rimate la adresa *lui* și a *ei*, care chiar dacă le-o fi ars să nu mai zică lumea că așa și pe dincolo, oricum nu pot fi expulzate din biblioteci doar pentru că n-ar fi loc de maculatură.

N-a fost trimis în boxa membrilor CPEx și supus unui tribunal pentru răul făcut României și tineretului, prin propaganda sa pro-dictatură apropiată de cea fascistă (la congrese, între două congrese ori când convoca șe-

22dinte de cenaclu dansant în noaptea Sfintelor Paști, pentru a-i împiedica pe tineri să meargă la Înviere). Nici trimis, măcar așa, pentru câteva săptămâni acolo, să le țină de urât recitindu-și prozele rimate, lui Dumitru Popescu, Dincă Te-Leagă sau Postelnicu. N-a avut nici bunul simț să-și aplice o autopenitență, retrăgându-se din viața publică. Nu! A dat din coate și din limbă și a ajuns din nou lângă șeful statului, nu lângă cel vechi, Doamne ferește!, ci lângă cel nou: "Domnule Iliescu, vă implor să câștigați alegerile!" După cum se știe, domnul Iliescu i-a ascultat ruga și le-a câștigat de două ori. Conform învățăturilor, jumătatea anterioară nu se pune la socoteală. Și pe la mijlocul ultimului său mandat l-a decorat cu ordinul Meritul Cultural în nu știu care mare clasă. Deoarece discernământul domnului președinte se află, cum se știe, întotdeauna la mare înălțime.

Numeroși inamici invidioși l-au comparat cu un porc. Oameni fără imaginație, jignind un biet animal, care ne aduce atâtea foloase alimentare, în anumite țări fiind chiar un drăguț grohăitor de companie!

Adevăratul corespondent al senatorului-poet, în lumea zoo, este șobolanul. Inteligent peste media speciimanelor din jurul său – uite că-i recunosc și calitățile! - șiret, poate chiar mai șiret decât modelul Ceaușescu, pe care l-a copiat și îl copiază în taină, slinos chiar și după ce trece prin apă, transformă orice dezavantaj într-un atu, rozând orice piedică pentru a ajunge la scopul urmărit, respectiv prosperitatea și gloria personală. Printre metodele pe care le aplică, întrucât este și un bun psiholog, este mita – dar nu din banii lui, firește, ci din ai statului – pentru a părea un iubitor de oameni, dar în realitate pentru a-și cumpăra un loc în eternitate, mai precis, în

23 istoria literară, pe care, crede el, le poate păcăli ca pe președinți și rămâne acolo...

În unele țări și-a ajuns scopul. Se știe că în India, scârbosul șobolan a reușit să convingă a fi adulat în câteva temple. Deocamdată, șobolanul nostru național a ajuns doar la gradul de președinte de secțiune a Senatului, și-a ridicat un bust (nu pentru mormânt) și are încă niște ținte, care se pare că nu au putut rămâne secrete. Până la templu mai este. Dar nu așa de mult, asta este adevărul.

Pe noi personajul ne interesează în legătură doar cu poza sa de binefăcător în universul cultural, unde sunt tot atâtea nevoi câți oameni îl populează. Se pare totuși că unii analiști au văzut în inițiativa Legii de acordare a indemnizațiilor de merit "Pentru personalitățile din cultură, știință și sport" – aprobată și pusă în practică pe la începutul anului – ceea ce este cu adevărat, un cal troian, prin care inițiatorul ei va apărea într-o lumină favorabilă față de toți cei care vor beneficia de mărinimia guvernamentală, îi vor fi recunoscători până la moarte, iar celor care nu l-au iubit le va deveni chiar simpatic și nu-l vor mai sâcâi cu antipatia lor. Prin ea și-a îndeplinit însă, înainte de toate, misiunea de partid de a salva epavele literaturii comuniste.

*

Parcurgerea listei "Grupei de scriitori", răsplătiți cu indemnizațiile de merit, oferite de Ministerul Culturii și Cultelor și de Academia Română, trebuie să recunosc, a reprezentat pentru mine o lectură cu numeroase trimiteri și totodată cu niște concluzii ba vesele, ba triste.

Mai întâi m-am întrebat ce reprezintă aceste "indemnizații de merit"? O pensie suplimentară? Un premiu permanent pentru merite? În fața cui, merite? În fața

24 domeniului ilustrat de personalitatea înscrisă pe listă sau în fața partidului de guvernământ? Cine este împuternicit și de cine a fost delegat împuternicitul să decidă care dintre doi candidați are merite mai multe, cu alte cuvinte cine poate ocupa un loc din cele o sută, pe care a fost, după cum am înțeles, o adevărată bătălie? (Ne referim numai la "grupa de scriitori" din această lege, unde un capitol este consacrat cineaștilor, altul muzicienilor ș.a.m.d.). Este un colac de salvare pentru niște oameni ale căror pensii, după o viață dedicată literaturii, artelor în genere, se află cu puține excepții în jurul sumei de una sută euro, acoperind cu ea doar cheltuielile de întreținere a casei, căldură, curent electric, telefon, pentru alimentație și medicamente ne mai rămânând mare lucru? Cum la numeroasele întrebări ce se ivesc nu am avut de la cine să primesc niște răspunsuri autorizate, am încercat eu însumi să mi le dau, cu avantajul de a vedea ce se află și dincolo, firește și cu o marjă de eroare firească în asemenea împrejurări.

Mai întâi aflu că aceste indemnizații de merit s-au acordat în urma unei cereri, pe baza căreia semnatarul "a fost aprobat". Deci, cu alte cuvinte, trebuia și trebuie să faci o cerere, pentru a te considera personalitate cu merite. Concluzia ar fi că dacă n-ai depus o asemenea cerere, nu ai nici un merit. Cum o fi sunând o asemenea petiție și cui trebuie adresată? "Domnule ministru al Culturii și Cultelor, Subsemnatul, puncte-puncte, vă rog să-mi aprobați meritele dovedite prin, puncte-puncte, în vederea obținerii indemnizației acordată de..." Iar domnul ministru aplică apostilă: "Se aprobă meritele domnului..."

Sunt mai multe nume de personalități cu merite obiective, reale, dar dacă și ele au fost aprobate printr-o

25 cerere, după cum apare nu doar din jocul parșiv al imaginației, în rândurile de mai sus, ci în fapte, avem un mare motiv de decepție. Ce modele ne mai oferă atunci realitatea? Însă aici se pune altă problemă: dintre aceste personalități numai câteva trăiesc dintr-o singură sursă de venit. Lor era neapărat să li se suplimenteze sursele de trai. Și le justificăm și gestul: greutățile vieții i-au împins la această concesie. Dintre câți trăiesc pe nedrept greu, cred că sportivii de performanță, din tinerețea lor de acum multe decenii, și a noastră, sunt singurii pe care nu avem dreptul să-i judecăm. Aceasta ar mai fi o categorie.

În schimb, în grupa "mare" de scriitori, fiecare cam al treilea din listă mai are ba o leafă de academician, care uneori sunt două, una de director onorific la un ziar, altul, un venit important de șef la o instituție de cultură, unde este director general etc. Tot domniile lor sunt pedagogii națiunii, analizând cu profunzime fenomene, când omului obișnuit îi scapă semnificația lor. Și ce bine potrivesc ei, în emisiunile de televiziune unde sunt invitați, zicerile, mai ales ale filozofilor greci, iar dintre contemporani de preferință ale lui Cioran! Au făcut apel către lichele. Au inventat scârba telegenică. Practică poza cogitativă în care ar mai fi eventual loc pentru alții, numai în situația în care neașteptat și-ar anunța participarea la emisiune doar Havel sau papa Ioan-Paul al II-lea, în persoană.

Dar când a venit vorba de niște milioane foarte concrete – fiind vorba în fapt numai de două bancnote de câte o sută de euro, cu marjă de inflație cu tot! – le-a dispărut dintr-odată spiritul analitic, devenind brusc feciorelnici și naivi. S-au făcut că nu cunosc dictonul "Ferește-te de greci, când îți oferă daruri!" Numai pentru două bancnote! Numai pentru atât se prefac a crede, ceea ce

26 unde va, un beculeț roșu, nu se poate să nu le semnalizeze, că povestea cu meritele este o balivernă gogonată și că de fapt ei sunt o fațadă a celeilalte realități a zilelor noastre: că trebuiau răsplătiți niște oameni ai regimului comunist. Dar în fața șpagii n-au aflat în ei puterea să reziste! E, sunt acolo câteva minute de abdicare de la demnitate, cine o să observe?! Fie, de data asta treacă de la dâșșii! Și au semnat cererea aceea comică și înjositoare! Adică, au întins mâna la bacșișul-șpagă. Sau fruntea!? Domnilor, ați întins frunțile voastre gânditoare stăpânului care a lipit pe ele cu scuipat două bancnote de câte o sută de euro! Nu lăutarii au primit bacșiș, ci de data asta este invers: ei au dat bacșișul!

Este de mirare că au acceptat această șpagă, uitând și de filozofi și de dictoane, doamne și domni cu totul onorabili, cărora nu le plâng copiii de foame acasă, ba chiar în cazul unora, lăsându-ne impresia că au mușcat cu mare lăcomie din nadă: Gabriela Adameșteanu, Nicolae Balotă, Gheorghe Grigurcu, Gabriel Liiceanu, Alexandru Paleologu, Octavian Paler și mă opresc cu enumerarea aici.

Nu s-au gândit că într-o selecție atât de atentă, probabil se mai urmărește încă ceva: cumpărarea conștiințelor. De aici înainte mulți care aveau ceva de zis despre partidul de guvernământ vor lăsa-o mai moale. Sau vor tăcea complet. Cumpărarea tăcerii nu poartă oare de asemenea numele de corupție?

Ar fi interesant de aflat câți au rezistat tentației banilor? Câți nu s-au lăsat cumpărați? Noi cunoaștem doar două nume: Ana Blandiana și Romulus Rusan, care au refuzat șpagă. Dacă au mai fost și alții, numele lor trebuie făcute cunoscute, pentru a demonstra contrariul aparențelor, adică faptul că mai există oameni integri

Desigur, cei bine intenționați de pe listă n-or fi văzut că domniile lor, cu merite absolut cinstite, se află într-o adevărată devălmășie cu oameni pe care... "inexistențtul" P.C.R. trebuia să-i scoată din încurcături materiale, să-i aducă din nou în față, ca răsplată pentru felul cum l-au slujit cu condeiu, mai ales în anii lui Ceaușescu? Am recunoscut pe listă chiar și un turnător dovedit, și totodată vânător de babe cu zestre, despre care am scris în *Lehamitea* (Vezi *O scamă pe creier*) pe care Radio România – recunoștința abil manipulată! – l-a prezentat deunăzi ca pe un eminescolog, alături de care Călinescu sau Perpessicius pălesc. Or mai fi și alții.

Cum s-or fi simțind unii în compania celorlalți?

Lista dezvăluie adevărata intenție și este gândită aproape ca un model: ea reprezintă consensul național, mult clamat de P.S.D. atunci când are nevoie de el, prin menționarea unor valori reale, în devălmășie cu scriitori răsplățiți pentru serviciile aduse partidului de guvernământ (între care persoane care au semnat la alegerile din anul 2000, apelul de a-l vota pe Ion Iliescu) și numeroase fantome ale trecutului comunist. Ura!

*

Legea așa numitelor indemnizații de merit este după chipul și asemănarea autorilor ei.

O asemenea "răsplată", în care "meritele" scriitorilor sunt ticluite în cabinete de partid, ministeriale sau ale Academiei, este total anticonstituțională. Ea instituie inegalitatea în fața legilor. Categoria pensionarilor nu poate fi privată de dreptul la tratament egal fără a fi călcată în picioare Constituția, cu toții având în spate aceiași zeci de ani de activitate și cărți publicate. Răsplătirea scriitorilor

28 (și a celorlalți oameni de cultură) trebuie realizată în ansamblu, la toți care au ajuns la vârsta pensionării. Că există diferențe de valoare, da, dar ele se stabilesc în forme diverse și demult consacrate, inclusiv de către public și nu prin decretarea de ierarhii în cabinete închise și – doar orbii nu pot vedea! – după motive politice neocomuniste.

Indemnizațiile de merit sunt în același timp nu doar o măsură anticonstituțională, ci și profund imorală. Prin efectul ei, care conduce la dezbinarea obștei scriitorilor. Imorală și prin procedeul aplicat. Numeroasele cereri venite din partea celor care nu figurează pe listă, dacă nu sunt respinse fără drept de apel și desigur, cu justificări de conjunctură, sunt aprobate cu mențiunea că nu sunt deocamdată operative, din pricina lipsei de locuri, în cadrul numărului fix de indemnizații. Se așteaptă moartea unui scriitor de pe listă, pentru ca altul să-i ia locul. Imoralitatea scandalosă a procedeului dezvăluie mentalitatea comunistă a autorilor legii, reeditând sistemul care se practica în obținerea de spații locative, când se aștepta decesul unui locatar pentru ca altul – când decedatul nici nu apuca să fie dus la groapă – îi ocupa apartamentul sau camera.

Noi nu avem cum modifica o lege. Nici nu putem cere, ca în numele principiilor constituționale, să se suspende acordarea indemnizațiilor de merit. Să cerem însă, cu prilejul viitoarei Conferințe naționale a scriitorilor, înlăturarea acestei forme de discriminări.

Dar putem cere respect pentru banul public, care nu trebuie delapidat sub formă de salarii de sute de milioane, pentru așa numiții președinți de onoare sau consilieri de radio și televiziune, care nu fac nimic, miliarde

29 pentru scriitori care și-au primit odată simbria de slugi ai regimului comunist și acum în bătaie de joc pentru martirii căzuți în revoluția din decembrie 1989, primesc alte sute de milioane, odată cu alte miliarde plătite ca șpagă celor care au acceptat să li se cumpere tăcerea.

*

Am așternut pe hârtie această scrisoare pornind de la convingerea că un scriitor nu poate avea o morală dublă, dacă este unul autentic. Cu atât mai mult, nu se poate situa în afara moralei. Și că asanarea morală a micii societăți pe care o reprezintă Uniunea Scriitorilor din România poate fi realizată dinnăuntru, de către noi înșine.

Vă chem să ne dăm mâna în asanarea morală a Uniunii Scriitorilor!

Nu putem realiza acest lucru în societatea românească în ansamblu, dar putem crea un asemenea model la scară redusă.

În perspectiva Conferinței naționale a scriitorilor urmează să adoptăm un nou statut, să alegem o nouă conducere, un nou președinte al Uniunii Scriitorilor.

Găsesc că la actualele prevederi privind alegerea președintelui și vicepreședinților trebuie adăugate grile noi. Menționez câteva: echidistanța față de partidele politice, indiferent de polul la care acestea s-ar situa, înlăturarea oricărei forme de corupție deschisă ori interpretabilă, înlăturarea conflictelor de interese, transparența absolută în activitate, declararea averilor etc.

Conducerea Uniunii Scriitorilor, președintele și vicepreședinții, pentru prima dată să demonstreze și un altfel de model. Pentru cei care își propun candidatura, să existe garanția obținută prin C.N.S.A.S. că nu au fost

30informatori de Securitate. O prevedere nouă să împiedice alegerea în funcțiile de conducere ale celor care în scrisul lor au adus osanale și au cultivat linguşeala la adresa dictatorilor, lucru valabil deopotrivă pentru texte tipărite sau scrise de mâna lor, ca dedicație pe vreo carte personală.

Într-o operă rar pomenită, poate și din pricina actualității ei, intitulată *Antologia rușinii*, datorată lui Virgil Ierunca, citim următoarele rânduri, semnate de Eugen Uricaru:

"Și dacă vreunul dintre noi va trăi o clipă de cum-pănă, de neînțelegere, să caute în numărul nemăsurat al românilor vii și morți, și neapărat va găsi un bărbat în stare să-i întărească sufletul, să-i ilumineze cugetul. Iar între aceștia, care veghează libertatea și felul nostru de a fi, noi îl avem astăzi pe Nicolae Ceaușescu." (*Luceafărul*, 28 ianuarie. 1978). *Ethos*, nr. 3, 1982, Paris, pag. 432)

Este o rușine ca scriitorii să aibă un președinte inclus în *Antologia rușinii*!

VICTOR FRUNZĂ

București, 26 sept. 2004

ANEXE

Grupa scriitori

Constantin ABĂLUȚĂ, Sergiu ADAM, Gabriela ADAMEȘTEANU, Vasile ANDRU, Adriana BABEȚI, Balogh JÓZSEF, Nicolae BALOTĂ, George BĂLĂIȚĂ, Ion BĂD, Emil BRUMARU, Constanța BUZEA, Mihai CANTUNIARI, Radu CĂRNECI, Iordan CHIMET, Radu CIOBANU, Constantin Th. CIOBANU, Barbu CIOCULESCU, Radu COSAȘU, Victor CRĂCIUN Gabriel DIMISIANU, Daniel DIMITRIU, Anghel DUMBRĂVEANU, DOMOKOS Geza, Alexandru ECOVOIU, Paul EVERAC, FODOR Sandor, GALFALVY Zsolt, Ovidiu GENARU, Alexandru GEORGE, Ion GHEORGHE, Nicolae GHERAN, Alecu Ivan GHILIA, Micaela GIȚESCU, Gheorghe GRIGORU, Jean GROSU, HAIDU Gyözö, Dumitru HÎNCU, Ion HOBANA, Ion HOREA, Alexandru HUSAR, Mircea Radu IACOBAN, Nicolae Gh. ILIESCU, Mihai ISPIRESCU, Nora IUGA, Cezar IVĂNESCU, Mircea IVĂNESCU, Kanyadi SANDÓR, Kántor LAJOS, Silvia KERIM, Magdalena LASZLO KUTYUK, George LĂZĂRESCU, Corneliu LEU, Gabriel LIICEANU, Emil MANU, Angela MARINESCU, Pericle MARTINESCU, Irina MAVRODIN, Ileana MĂLÂNCIOIU, Sorin MĂRCULESCU, Mircea MICU, Cedomir MILENOVICI, Alexandru POP MIRAN, Romul MUNTEANU, Constantin NOVAC, Alexandru PALEOLOGU, Octavian PALER, Ioana POSTELNICU, Antoaneta RALIAN, Iuliu RAȚIU, Aurel RĂU, Sergiu Radu RUBA, SZASZ Janos, Petre SĂLCUDEANU, Dinu SĂRARU, Cristian SIMIONESCU, Mircea Horia SIMIONESCU, Mihai SIN, Vasile SPORICI, Petre STOICA, Ion STRATAN, SÜTÖ András, SZILAGI Istvan, Ioan ȘERB, Mihai ȘORA, Corneliu ȘTEFANACHE, Dan TĂRCHILĂ, Gheorghe TOHĂNEANU, Dumitru ȚEPENEAG, Constantin ȚIBU, Mihai URSACHI, Teodor VĂRGOLICI, Vasile VLAD, Ileana VULPESCU, Romulus VULPESCU, Olga ZAICIC, Horia ZILIERU, Joachim WITTSTOCK.

Notă: Mircea MARTIN, Eugen NEGRICI și Ion POP au fost aprobați, dar cu condiția ieșirii la pensie.

**Indemnizațiile de merit
pentru personalitățile din cultură, știință și sport**
Reproducere după Observatorul cultural, nr. 210, 2.03. 2004,
pag. 17

Spre viitor poporul îndeamnă aripi noi
Și-nalții fii ai țării cu timpul se vor bate
Avînd în fruntea luptei pe cel mai vajnic-fiu,
Conducător de vise și de luciditate »

(*Contemporanul*, 27 Ianuarie 1978)

URICARU Eugen

« Și dacă vreunul dintre noi va trăi o clipă de cumpănă, de neînțelegere, să
caute în numărul nemăsurat al românilor, vii și morți, și negreșit va găsi
un bărbat în stare să-i întărească sufletul, să-i lumineze cugetul. Iar între
aceștia, care veghează libertatea și felul nostru de a fi, noi îl avem astăzi pe
Nicolae Ceaușescu. »

(*Luceafărul*, 28 Ianuarie 1978)

UTAN Tiberiu

« România modernă, visul și jertfa lui Bălcescu, s-a putut înălța și se desăvir-
șește astăzi, de aceea — conștiința clasei muncitoare a devenit conștiința în-
tregului popor. Conștiință ce poartă un nume: Partidul Comunist Român. »

(*Contemporanul*, 22 Octombrie 1976)

VAIDA Mircea

« ANII CEI MARI

Sintem o pădure în mers cu istoria,
de martirii noștri e plină memoria.
Încă un cerc se închie roșu-n zenit,
tinerețe fără bătrînețe, viață fără sfîrșit!
Osia unei știute constelații sună:
Revoluția continuă, viața continuă! »

(*Tribuna*, 26 Ianuarie 1978)

VĂLCU Teofil

(Directorul Teatrului Național "Vasile Alecsandri")

« În perspectiva istoriei, a celor 160 de ani de teatru în limba patriei, cultura
și etica socialismului dau strălucire nouă luminilor rampei românești, teatrului
românesc. For iradiant de cultură, el și-a înțeles datoria de a fi contemporan
cu cei ce trăiesc în miezul acestui "ev aprins", oferind publicului de azi
spectacole de maximă eficiență educativă, construindu-și un repertoriu de în-
altă exigență artistică, înțeles ca o operă de cultură, de opțiune politică și
discernămint critic făcut de pe pozițiile ideologiei noastre comuniste. »

(*Cronica*, 10 Decembrie 1976)

Virgil Ierunca, ANTOLOGIA RUȘINII,
Ethos, Caietul al III-lea - 1982, pag. 432